

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

De vniuersitate, seu Collegio, an in excommunicationes huius Bullæ
incidat eam offendens. Cap. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

cap. 16. in principio, & in capitu.
31. numero. 20. & Couar. in Reg.
peccatum. in 2. p. relect. §. 9. nume.
ro 7. vbi & alios idem sentire in-
nuit, ergo Romanus Pontif. ne su-
pernaturalis ille finis impediatur,
de naturalibus ac secularibus di-
sponere potest, & ob id propo-
sitis pœnis prohibere cuique, ne ar-
ma, & alia huiusmodi ad christia-
ni nominis hostes deferantur, ne
Ecclesia heresibus, schismate apo-
stasiaque polluat, ne Ecclesia-
stica iurisdictione violetur, ac, ne
singula persequar, quæ in Bulla
habentur, ne Christi fideles iniu-
ste oneribus iniuriave afficiantur,
ex quo enim Christus dominus
eam potestatem Ecclesie tribuit,
quò ad æternam vitam suam po-
pulum dirigeret, & ea omnia tri-
buisse intelligitur, sine quibus cõ-
mode id fieri non posset, ac pro-
pterea concessisse, vt impedimen-
ta hæc Ecclesia tolleret. argum.
l. 2. & eorum, quæ ibi DD. not. ff.
de iurisd. omn. iud. & cap. præte-
rea. de off. deleg. Postremo om-
nia, quæ per hanc Bullam censu-
ris propositis prohibentur, pec-
cata grauissima sunt, vt per se pa-
tet, & negari hoc non potest. At
vbi tractatur de materia peccati
Romanus Pontif. in quemcumq.
iurisdictionem habet, vt dicitur
in capit. nouit. de iud. Nos enim
intendimus, ait namque ibi, de-
cernere de peccato, cuius ad nos
pertinet sine dubitatione censu-

ra in quam, quemlibet exercere
possumus, & debemus. Hæc ibi
Summus Pontif. eadem paulo
post etiam repetit, nam inquit
Nullus, qui sit sanæ mentis, igno-
rat, quin ad officium nostrum
spectet de quocunque mortali
peccato corripere quelibet chris-
tianum: & si correctionem con-
templerit, per distinctionem Ec-
clesiasticam coercere. Hæc ibi. Iu-
re merito igitur christiani omnes
hac Bulla comprehenduntur.

3 † Hinc, vbi reges, atque Imperato-
res iustitiam non colunt cole-
re nesciunt quam obrem subdi-
torum animæ detrimentum pa-
tiuntur, Romanus Pontif. aut eos
regno priuat, aut Coadiutores
eis præbet, vt habetur in capit. 2.
de re iud. lib. 6. & in capitu. gran-
di, de supplend. neglig. præla. lib.
6. & facit c. licet. de for. compet.
& c. 1. de homic. lib. 6. Concludo
igitur quoscumque hanc Bullam
offendentes in ipsius pœnas inci-
dere, sed de quæstione hac satis,
ad aliam transeamus.

*De vniuersitate, seu Collegio, an in ex-
communicationes huius Bullæ inci-
dat eam offendens. Cap. XI.*

S V M M A.

1 *Vniuersitas in excommunicationes hu-
ius Bullæ non incidit, esto ipsam offen-
dat.*

2 *Vniuersitas Bullam hanc offendens an
puniri*

puniri possit alia ratione, ex quo in excommunicatione non incidit.

- 3 Vniuersitas si offendat hanc Bullam, an singuli ex ea in excommunicationem incidant.

VNdecima quæstio est, an Bulla hæc vniuersitatem, Collegiumve afficiat, exempli gratia Communitas, seu Respublica Lugi de communi consilio prohibita per hanc Bullam ad Turcas defert, an in excommunicationem incidet? In hac quæstione, quò absolutam eius cognitionem habeamus, tria contèplanda sùnt. Primum id quod diximus, an scilicet vniuersitas offendens hanc Bullam in excommunicationes eius incidat, secundo, an alias puniri possit. Tertio, an singuli ex vniuersitate excommunicationi ipsi saltem obligentur.

- 1 Quoad primam quæstionem concludendum est vniuersitatè in excommunicationes huius Bullæ non incidere, esto Bullam offendat, & hoc ob eam rationè, quoniam vniuersitas excommunicari non potest, vt dixit Gloss. in capitul. sicut, in verb. Adultera. 7. quæst. 1. & in capitul. penul. in verb. vniuersitas, de cens. lib. 6. & in extranagati. vnic. in verb. singulares personæ. ne sed. vac. aliq. innouet. & Innocent. in capitul. grauem, de senten. excommunic. & Abba. in capitul. bonæ memo-

ria. numer. 20. de elect. & in capitul. dilectæ in Christo, & ibi quòque Felin. de except. & idem Felin. in capitul. eam te, in verb. Illud. numero 34. ibi. Secunda declaratio, de rescript. & Bald. in capit. Imperatorum. numero 6. de iurament. calum. & Gemin. in capitul. 1. §. quo vero. numero 6. de vsur. lib. 6. & Specul. de sentent. excommunic. communis denique DD. sententia hæc est, & habetur in capitul. Romana. §. in vniuersitatem. de sentent. excommun. libro 6. Idque iure merito, nam vniuersitas homo non est, sed corpus quoddam fictum, argument. leg. mortuo. ff. de fideiuss. & l. rerum mixtura. versicul. Tertium. ff. de vlucap. & vt dixit Innocent. in cit. capitul. grauem, & Gemin. in eo. §. in vniuersitate. versicul. Et ob hoc nullum eorum, & Anch. numer. 7. versicul. Quare autem vniuersitas non sit capax, & Philipp. Franc. versicul. In ea Glo. & communiter DD. ibi, & Felin. in cit. capitul. dilectæ in Christo. numero 1. de except. & in cit. capi. eam te. versicul. Aliud singuli. numero 34. ibi. Secunda declaratio vident. de rescrip. Si ergo vniuersitas homo non est, ergo baptismum suscipere non potest, homo enim baptismi tantum capax est, vt probauimus capitul. 16. Tabu. 2. in comment. nostro de sacramentis, ergo nec in Ecclesiasticâ communionem recipi (per baptismum enim

enim in hanc communionem adscribimur, vt tradidimus in Tractatu de Censuris. capitul. 6. & capitul. 9. Tab. 2.) si igitur vniuersitas nec baptismum suscipere potest, nec in Ecclesie communionem recipi, ergo nec ab ea communionem per excommunicationem excludi poterit, quod fit excommunicatione, ac propterea nec excommunicari, vbi enim non est habitus, ibi priuatio non datur. argument. l. decem, & ibi communiter nor. ff. de verbor. obligat. non est ergo, quod de hoc dubitemus, quod & pluribus in Tractatu de Censuris probauimus capitul. 26. numer. 4. Tab. 2. in quo etiam capite quæstiones alias ad rem hanc pertinentes disputauimus. In excommunicatione huius Bullæ igitur vniuersitas non incidet. Id quod significauit nobis etiam auctor Bullæ, quoniam, vbi vniuersitatem Bullam offendentem punire voluit, separatim interdicto eam subiecit, vt habetur in 2. par. huius Bullæ Cap. 2. versu. vniuersitates vero, & de quæstione hac satis.

2. Quoad alteram ¶ an vniuersitas Bullam hanc offendens puniri alia ratione possit. Concludo breuiter ipsam puniri posse. argument. capitul. 1. & 2. de schism. & habetur in eodem versu. vniuersitates, & de quæstione hac itidem satis.

3. Quoad tertiam quæstionem,

3. ¶ an singuli ex vniuersitate in excommunicationem incidant, sic distinguendum censeo. Aut est delictum, quod animo perficitur, & personæ singulari, non vniuersitati conuenit, cuiusmodi hæresis, & schisma sunt, & in hoc casu, quoniam qui consentit etiam vt membrum vniuersitatis, statim schismaticus, hæreticusque est; ob eam rem, quamuis vniuersitas nihil deinceps statuatur, tamē in hoc casu in excommunicationes singuli incident, qui in hoc consentiunt. Sicut e contrario vbi non consentiunt, esto vniuersitas aliquid contra fidem statuatur, tamen in excommunicationem non incident, nam, ex quo culpa vacant, & mortiferè non peccant, excommunicationem euadunt. argument. capitul. nemo, & capitul. nullus. r. quæst. 3. Nec repugnat, si dicatur id, quod a maiori parte vniuersitatis fit, ab omnibus factum censeri, nam ea regula locum in ijs habet, quæ vniuersitati conueniunt, non autem in ijs, quæ sunt singulorum, cuiusmodi hæresis, ac schisma est, in his enim anima quæ peccauerit, morietur, & hic locum habent, quæ habentur in capitul. 2. de ijs, quæ sunt a maiori parte. capitul. Aut est delictum, quod non animo tantum perficitur, & vniuersitati conuenire potest, cuiusmodi est, exempli gratia, arma ad christiani nominis hostes transmittere, & in hoc

hoc casu singuli, qui consenserint, in excommunicatione hanc non incidet, quoniam non ut singulares personae id faciunt, sed ut uniuersitas, & factum illud non singulorum, sed ut uniuersitatis factum dicitur. arg. l. si municipales. & l. sicut. ff. quod cuiusque uniuers. nom. In hac quaestione igitur sic concludendum censeo. Sed de quaestione hac satis, ad alteram ueniamus.

De praestante consilio, auxilio, fauoremve ijs, qui delicta per Bullam prohibita committunt, an in excommunicationem incidat. Cap. XII.

S V M M A.

- Consilium* } Praestans ad delictum
Auxilium } committendum mortifere peccat.
Fauorem }
- 1 *Consilium, Auxilium, Fauoremve praestans ad delictum aliquod committendum ex ijs, quae per Bullam hanc prohibentur, in excommunicationem non incidit, quae regula, quousque pateat, declaratur.*
 - 2 *Consilium, auxilium, fauoremve praestans ad delictum committendum, ubi & contra hanc excommunicationem fertur, an ante, postve delictum in excommunicationem incidat.*

Dodecima quaestio est, an consilium, auxilium, fauoremve praestans, ijs, qui delicta per Bullam prohibita committunt, in

excommunicationem hanc incidat. Quo rei huius cognitionem absolutam habeamus, duo contemplanda sunt. Primum, ubi excommunicatio, censurave alia in aliquos fertur, si quid delicti commiserint, an ij comprehendantur, qui illud committendum mandauerint, vel ad id consilium, auxilium, fauoremve dederint. Deinde, esto non comprehendantur, quid iuris, si expressi sint, an scilicet in excommunicationem incidant re non secuta, esto per illos non steterit, quominus ea praestiterint.

Quoad propositas quaestiones omnino pro certo habendum est, qui delictum faciendum mandant, vel ad illud committendum consilium, auxilium, fauoremve praestant, hos mortifere peccare. argumen. cap. cum quis. versicul. si vero iniectio. eadem. de senten. excōmun. lib. 6. nam, si quis ratam percussione[m] clerici non suo nomine factam habuerit, esto in excommunicationem non incidat, tamen hunc peccare ait ibi Romanus Pont. ergo multo magis in casu nostro, ex quo delicta prohibita grauissima sunt, atque sic dixit etiam Caietan. in Summ. in uerb. excommunicatio, capitul. 47. versicul. Tertium est, quod dantes auxilium, & in uerb. Restitutio capitulo primo, versicul. Ingrediendo, ibi consilium, hoc est dans consilium efficacax, & Nauar. in Man. c. 11. nu.

B 15. vers.